

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

«...παλιέ μου φίλε γνώριμε συμμαθητή θαμώνα, απόψε που βρεθήκαμε σου δίνω την σφεντόνα...»

«Σαράντα χρόνια έφηβος κοντά μισό αιώνα
το καλοκαίρι άσπριζα μαύριζα τον χειμώνα
σαράντα χρόνια ανώνυμος ξεφτίλας δον Κιχώτης
σαράντα χρόνια γκόμενος σαράντα χρόνια πότης.
Γεννήθηκα σ' ένα χωριό Τετάρτη μεσημέρι
γιατρός δε με ξεπέταξε μα μιας μαμής το χέρι
οι συγγενείς μαζεύτηκαν από νωρίς στο σπίτι
πως είναι έτσι το παιδί και τι μεγάλη μύτη.
Νάνι, νάνι το παιδί μας κάνει νάνι, νάνι και παρήγγειλα
Νάνι, νάνι τα προικιά του και τα χρυσαφικά του
Νάνι, νάνι κι' όπου το πονεί να γιάνει νάνι, νάνι του παρήγγειλα
Μα εγώ από τον ύπνο μου την έκανα κοπάνα
τέντωννα στη σφεντόνα μου σημάδευα αεροπλάνα
και πάνω στο καλύτερο με ξύπναγαν με βία
για να μ' αποκοιμίσουνε δάσκαλοι στα θρανία
Κι' ενώ όλα τα θυμόμουνα κι' είχα μυαλό ξουράφι
να μεγαλώσω ξέχασα και έμεινα στο ράφι
έτσι για πάντα κράτησα την παιδική μου εικόνα
εκείνου του αλητάμπουρα που κράταγε σφεντόνα.
Ύπνε που παίρνεις τα παιδιά έλα πάρε και τούτο
Μικρό, μικρό σου το 'δωσα άρχοντα φέρε μου το
κρύψε και την σφεντόνα του φρόνιμο κάνε μου το.
Παλιέ μου φίλε γνώριμε συμμαθητή θαμώνα
μαζί μου απόψε έφερα εκείνη τη σφεντόνα
μην πάει ο νους σου στο κακό πουλιά δεν θα χτυπήσω
Με κότσυφες και πέρδικες τι έχω να χωρίσω
τα παιδικά μας όνειρα θα σας εκσφενδονίσω
με χρώματα και μουσικές θα σας τα τραγουδήσω
παλιέ μου φίλε γνώριμε συμμαθητή θαμώνα
απόψε που βρεθήκαμε σου δίνω τη σφεντόνα.»

Αγνάντεμα κι ονειροπόληση στο Βάστα.

Β.Π. Το λέω πολλές φορές, και το λέω για άλλη μια φορά ακόμη με υπερηφάνεια κι όλες χωρίς να είμαι τοπικιστής, ότι γεννήθηκα στο πιο όμορφο χωριό της Ελλάδος, το Βάστα. Συμπάθα με, μα έχω ένα λόγο παραπάνω να λέω ότι το χωριό μου είναι το καλύτερο, γιατί πράγματι είναι! Θα μου πεις για τον καθένα ο τόπος που γεννήθηκε και αντίκρισε για πρώτη φορά τη φύση είναι ο καλύτερος...

Ξέρεις, είναι σημαντικό να μεγαλώνεις εναρμονισμένος με τη φύση. Να μεγαλώνεις μαζί με το σιτάρι που ανθίζει κάθε άνοιξη. Που βγαίνει και του χρόνου και επί χρόνια. Το περιμένεις και νιώθεις ότι είσαι και συ πιο μεγάλος, και κείνο πιο μεγάλο...

Θυμάμαι που ανεβαιναμε στο βουνό, στο Τετράζι, κι έβλεπα όλη την Αρκαδία από τη μια, κι όλη την Μεσσηνία με τη θάλασσα από την άλλη μεριά.. Έβλεπα θυμάμαι από τα υψώματα, πώς κυμάτιζε η χλόη έτσι που τη φύσαγε ο αέρας κάτω από τα δέντρα. Κι έρχονται εκεί να προστεθούν οι ήχοι των ανθρώπων με την καθημερινή τους ζωή που είναι ήχοι τραγουδιών, γλεντιών, τσακωμών, αγάπης και θρήνου, όλα μαζί. Προσπάθησα να τα δώσω όλα αυτά σ' ένα τραγούδι, στη σφεντόνα εννωώ, αλλά δεν χωράνε ούτε σε χίλια τραγούδια...

Οικογενειακή φωτογραφία. Ο μικρός της παρέας είναι ο Βασίλης.

Όταν μεγαλώνεις σε μια τόσο κλειστή και όμορφη κοινωνία, η παιδική σου ζωή είναι αρκετά έντονη γιατί έχει ταυτότητα και πρόσωπο. Δεν είναι όπως στις μεγάλες πόλεις που δεν σε ξέρει κανείς. Στο χωριό είσαι αναγνωρίσιμος έτσι κι αλλιώς. Σε ξέρουνε όλοι και το χωριό για σένα είναι όλος ο κόσμος. Έζησα εκεί μέχρι τα επτά μου χρόνια, αλλά αν γυρίσω πίσω στη ζωή μου νομίζω ότι αυτό θυμάμαι πρώτα, και μετά τις υπόλοιπες γειτονιές στην Αθήνα, γιατί αλλάξαμε αρκετές γειτονιές. Η εστία μου πάντως, εκεί φαίνεται να είναι...

Τέλος της δεκαετίας του 50 μετακομίσαμε... για τα γνωστά. Δεν ήτανε αστυφιλία! Κακώς την είπαν έτσι. Ανάγκη ήταν! Δεν υπήρχε γυμνάσιο για μας τα παιδιά. Τα υλικά αγαθά δεν έφταναν. Ο τόπος δεν μπορούσε να θρέψει όλη την οικογένεια. Ήμασταν βλέπεις τέσσερα παιδιά, οι γονείς, κι ο παππούς με τη γιαγιά.. Έτσι μια μέρα φύγαμε όλοι μαζί στην Αθήνα, αφού ο μπαμπάς τον περισσότερο καιρό ήτανε εκεί και δούλευε στις οικοδομές...

Ευτυχώς, μοιάζει οξύμωρο αυτό, μείναμε σ' ένα πλυσταριό μιας βίλας παρωχημένων αστών στην Αγία Παρασκευή, δηλαδή σ' ένα παράσιτο απ' έξω. Σου λέω ότι είναι οξύμωρο γιατί ήταν ευτυχία για μένα, επειδή ήταν μέσα στα χωράφια της τότε Αγίας Παρασκευής. Καλύτερα λοιπόν που έμενα εκεί παρά σε καμιά πολυκατοικία, γιατί εκεί συνεχίσαμε τη σχέση μας με τη φύση...

Σήμερα πηγαίνεις στο χωριό;

Ναι πηγαίνω!

Πως το βλέπεις;

Να σου πω. Το χωριό δεν είναι αυτό καθ' εαυτό ότι βλέπεις, αλλά περισσότερο αυτό που έχεις ζήσει...

Δηλαδή αυτό που σου ξυπνάει πράγματα μέσα σου;

Ναι! Βλέποντάς το λοιπόν. Βλέποντας για παράδειγμα τη «στουρνάρα». Το χώρο συγκέντρωσης, το υπαίθριο αυτοσχέδιο καφενείο που μαζευόμασταν και μιλούσαμε και παίζαμε κάθε δειλινό. Βλέποντας τώρα αυτή την πέτρα με τις αναμνήσεις ολονών μας, αλλιώς φαντάζει από μια άλλη πέτρα που δεν έχουμε ζήσει εκεί σ' εκείνη, τη δεύτερη πέτρα. Αυτός είναι ο πλούτος που κουβαλάμε μέσα μας. Αυτό αν το θέλεις τέλος – τέλος μπορεί να είναι ακόμα και η συναισθηματική αντιπαράθεση στον επιβεβλημένο τρόπο ζωής της πόλης. Δηλαδή αυτός που ξέρει από πού έρχεται, αυτός που έχει την πολυτέλεια να το φυλάει μέσα του σαν ότι πολυτιμότερο έχει, ξέρει που πηγαίνει! Κι όταν τρέχει στην πόλη με το αυτοκίνητό του, στην Αθήνα εννοώ, είτε με μια «σαμσονάιτ», είτε πίσω απ' το γκισέ μιας τράπεζας, είτε είναι ένας πολίτης στην αγορά, ξέρει ότι αλλού είναι το παιχνίδι του, και δεν είναι εδώ που είναι!. Και έχει μέσα του την κρυφή ελπίδα ότι θα γυρίσει στους χώρους της παιδικής του ηλικίας, αυτό ενδεχομένως να μη γίνεται για πολλούς ποτέ, όμως λειτουργώντας σαν μια ελπίδα, ευτυχώς, σε κάνει να κρατάς μία απόσταση, συναισθηματική τουλάχιστον, από τα πράγματα τα σημερινά, και έτσι διατηρώντας από τον πλούτο, διατηρείσαι και ο ίδιος πιο συναισθηματικός και από μακρος στο σελοφάν, στο τετράγωνο, και στο προτεινόμενο...

Και πάντα έφηβος...

Ναι μαζί πηγαίνει και αυτό βεβαίως. Ξέρεις οι Αρκάδες δεν γερνάνε εύκολα, στην ψυχή εννοώ. Είναι παρατηρημένο αυτό...

Έτσι δικαιολογείς αυτή σου την εφηβικότητα;

Ίσως. Οι συμμαθητές μου ήταν δέκα άνθρωποι όλοι κι όλοι. Όταν έχεις την πολυτέλεια να είναι τόσο λίγοι, άρα τόσο φίλοι, νομίζεις ότι έχεις φίλο όλο τον κόσμο. Κι όταν νιώθεις κομμάτι του κόσμου δε γερνάς γιατί νιώθεις ότι πάτε όλοι μαζί. Κι όταν αντικειμενικοποιείται το οποιοδήποτε πρόβλημα είναι πολύ πιο ελαφρύ...

Δηλαδή Βασίλη σα να λέμε, έχεις γεμίσει σ' ένα μεγάλο μέρος το συναισθηματικό σου κόσμο από τα εφτά χρόνια που έζησες στο Βάστα!

Νομίζω πως έτσι γίνεται με όλους τους ανθρώπους. Απλώς αν το εντοπίσεις είναι ακόμα καλύτερα. Με τους συμμαθητές μου που σου έλεγα, βρισκόμαστε στο σύλλογο καμιά φορά και είναι σα να μη μεγαλώσαμε καθόλου. Ξέρεις στο σύλλογο ακόμα τσακώνονται και αυτό είναι οπουδαίο. Έχουν την πολυτέλεια να έχουν τέτοια άνεση μεταξύ τους, που σημαίνει εκμηδενισμός των τύπων, του καθώς πρέπει κ.λ.π. Είναι ζωντανόι άνθρωποι. Τσακώνονται και αυτό εγώ το βρίσκω υπέροχο...

Έτσι που μιλάς για τον τόπο σου, το χωριό σου, μου δίνεις την εντύπωση ότι ξεχνάς τα σημερινά του προβλήματα. Πως βλέπει λοιπόν ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου την Αρκαδία του σήμερα;

Μέχρι τώρα σου εξήγησα τους τρόπους με τους οποίους αντιπαρθέτως στα σημερινά δεινά και έτσι βλέπεις τα πράγματα όχι τόσο μαύρα, γιατί στην πραγματικότητα είναι μαύρα τα πράγματα. Βλέπεις ότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις δεν ασχολήθηκαν με αυτή τη ρημάδα την επαρχία. Ασχολήθηκαν μόνο κάθε φορά σε κάθε προεκλογική περίοδο. Η επαρχία είναι τελείως παρατημένη. Αυτό είναι αν το θέλεις, και ένα οικονομικό λάθος των κεντρικών κυβερνήσεων της Ελλάδας...

Υπάρχει όμως και η τοπική αυτοδιοίκηση...

Δεν υπάρχει! Μακάρι να υπήρχαν αυτόνομοι δήμοι. Κανένας δεν ξέρει καλύτερα τα τοπικά προβλήματα όσο οι ίδιοι οι άνθρωποι που μένουν εκεί. Θα έπρεπε λοιπόν να τους δίνεται η δυνατότητα να τα βλέπουν και να τα λύνουν. Αυτό όμως δεν γίνεται. Πρέπει να δοθεί άδεια από το Νομάρχη, ο οποίος μέχρι πρότινος ήταν τοποθετημένος. Αλλά και τώρα που είναι αιρετός το ίδιο πράγμα είναι, αφού κομματικοποιείται προκειμένου να υποστηριχθεί από κάποιο κομματικό φορέα για να εκλεγεί. Άρα η Αθηνοκεντρική εξουσία είναι εκείνη που καθορίζει τα πάντα στην Ελλάδα. Δεν υπάρχει κανένα αυτοδύναμο και αυτόνομο όργανο που να παίρνει εξουσίες στην επαρχία. Έτσι την έχουν παρατήσει στην τύχη της. Να! Παράδειγμα αυτό το ρεζίλι των δρόμων. Το ξέρω γιατί έχω τη δυνατότητα να το βλέπω κάθε καλοκαίρι. Σε πληροφωρώ πως αντί να φτιάχνουν, χειροτερεύουν...

Πώς κρίνεις το γεγονός ότι συμβαίνουν αυτά στην Αρκαδία ενώ από κει κατόγονται οι περισσότεροι πολιτικοί;

Δεν μιλάω για την Αρκαδία, μιλάω για όλη την Ελλάδα. Αλλά και η Αρκαδία δεν διαφέρει. Όσο για τους πολιτικούς, όταν σήμερα ένας νέος πολιτικός βγαίνει στην πολιτική, βγαίνει σίγουρα από φιλοδοξία κι όχι όπως παλιά που πολλοί έδιναν τη ζωή τους για το λαϊκό δίκιο αν θέλεις. Σήμερα ο πολιτικός ξεκινάει προσωπική καριέρα κι όταν αναγνωριστεί, το πρώτο που νομοπάρει είναι ο χώρος που τον ανέδειξε. Στόχος του είναι να καθιερωθεί σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα, φτάνοντας τελικά στην Αθήνα...

Παρ' όλα αυτά κι εκεί οι συμπατριώτες τους πάλι τους ψηφίζουν!

Ναι γιατί οι άνθρωποι νιώθουν υπερήφανοι όταν αναδεικνύουν κάποιον δικό τους...

Το αποτέλεσμα όμως;

Το αποτέλεσμα είναι το ίδιο, κύκλος και ανακύκλωση στα ίδια πράγματα και τα χωριά ρημάζουν...

Και η καρδιά της Ελλάδας τελικά πού χτυπάει; Στην Αθήνα;

Όχι! Δεν χτυπάει ούτε στην Αθήνα, ούτε στο Βάστα. Στις Βρυξέλες χτυπάει!

Μήπως όμως στις Βρυξέλες η καρδιά της Ελλάδας πάθει έμφραγμα;

Ναι! Μάλλον σε νοσοκομείο των Βρυξελλών την πήγανε μέχρι να την τελειώσουν...

Βασίλη πιστεύεις ότι η Ελλάδα που εμείς γνωρίσαμε και αγαπήσαμε στα χωριά μας θα πάψει κάποτε να υπάρχει αφού εκεί πλέον ζουν μόνο γερόντοι;

Το 'χουμε τραγουδήσει και στα «Αγροτικά». «Αχ και τι να κάνουν τα παλικάρια / στο καφενείο χαρτιά και ζάρια / μπαίνουν στα τραίνα / πάνε στα ξένα / ΑΝΑΘΕΜΑ» Γιατί να κάτσουν εκεί; Με τι να ασχοληθούν; Εδώ ούτε ένας δρόμος να πάνε στο γιατρό στην κοντινή πόλη δεν υπάρχει. Τι τους προσφέρει η πολιτεία; Το θέμα λοιπόν είναι ξεκάθαρα πολιτικό... **MORE PAGES TO COME**